

NUM. 828

BARCELONA 23 DE NOVEMBRE DE 1894

ANY 16

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATIRIC

HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

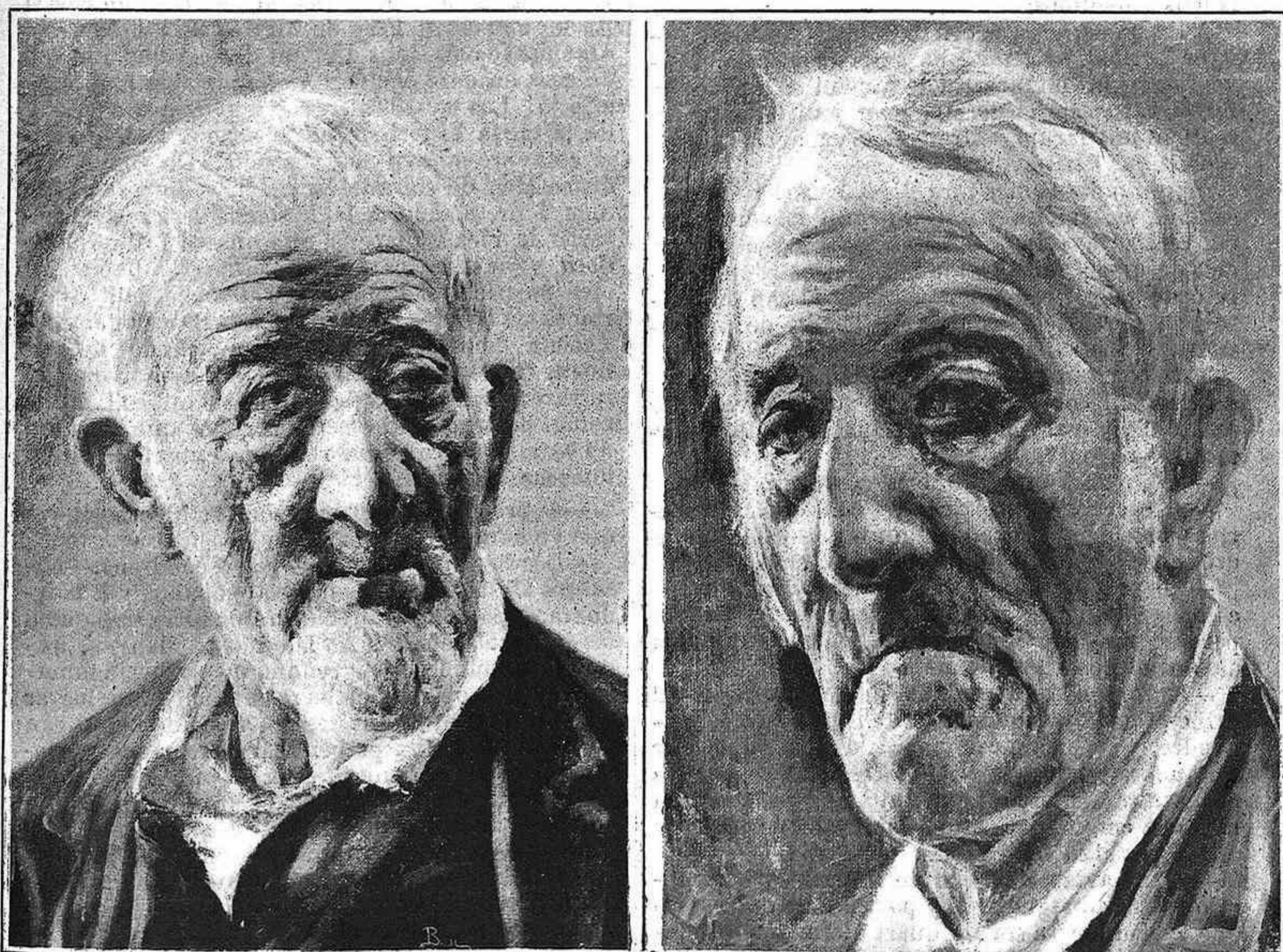
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

LOS NOSTRES VELLETS (per E. Casals.)

—Vam enviudar prompte,
no surtím de nit,

no tractém ab metjes:
per xó em enveilit.

UNA INTERVIEW AB L' ESPERIT D' EN LARIBAL

La gent del *Diluvi* no responen à res, per mes que se 'ls punxi. Tots ells, junt ab molta saliva tel y bilis, s' han hagut de tragat la vida y miracles de la *Salvadora*. Lo Sr. Laribal te encare al ventre totas aquellas historias de la herencia Gasull, dels kioscos de la Rambla, del seu salt, no mortal sino vital, desde gacetiller de 20 duros al més fins à amo del periódich y personatje, dels homes ó amos de palla del *Diluvi*, etc., etc.

Quan una gent tan baladrera y batalladora caian aixíis vam arribar à creure qu' eran morts, y teniam ja als dits l' escalpell pera aplicarlos lo sistema egipci, ¡ey! lo sistema egipci véritable, no 'l diluviesch que fa de Mr. Carnot un ser despreciable y d' en Tonijoan un personatje adornat de tots los mérits y qualitats, quan un amich espiritista va inspirarnos una idea salvadora (en lo sentit decent de la paraula.)—Mort ó viu,—va dirnos—jo 'm comprometo à fer compareixer l' esperit de que volgueu.

Y en efecte, vam decidir cridar el del senyor Laribal.

**

Va comensar lo nostre amich los conjurs, pero l' esperit se feya 'l sort. Veyent que tals esforsos no produhsan l' efecte desitjat, vam decidirnos à treure 'ls drapets (ó drapots) al sol, pero ni por esas: sort y mut continuava.

Un dels presents va proposar ensenyarli uns quants frasquets d' homeopatia; pero com no hi havia ni cap Sírerol ni cap Gasull à qui medicar à última hora, l' esperit va burlarse de la martingala dels globulillos.

A las horas, un que coneix molt la flaca del senyor Laribal, va tenir una gran inspiració. Traientse de la butxaca un testament en blanch, va fer la invocació en forma, y al punt mateix va sentirse una farum extranya, y va apareixers l' esperit que desitjavam.

Y ¡quina fatxa mes rara 'l tal esperit! Calsava sabatas de simolsa y mitjas negras de seminarista vestia la sotana ab botons, característica dels jesuitas; amagava la cara detrás d' una carata de demagogic anarquista, y al cap hi portava, en lloc de boneto un birrete de magistrat.

Tan bon punt va veure l' testament en blanch, va tirars'hi com un alarb. Per fortuna vam ser amatents, y vam deturarlo comensant la interview y preguntantli:

—¿Es vosté l' esperit que hem evocat?

—Jo soch, va contestarnos, y com que 'ls esperts som sincers, poden preguntarme y 'ls respondré sense embuts, ab tota franquesa.

—Lo primer que voldriam saber,—vam dirli,—es ¿per qué 'l *Diluvi* tan batallador y tan insolent per sistema y per conveniencia, calla com un mort davant de nosaltres?

—Molt senzill. Perque no 'ns convé parlar. Al principi de la polémica, l' *Insensat* va voler respondre, y en un tancar y obrir d' ulls vam tenir un quebranto que va arribar à espatarrarnos. De noranta resmas al mes que duyam al timbre, vam baixar à cinquanta. ¡Allò semblava el acabóse!

—Y per això van callar....

—¡Qué haviam de callar, infelissons! ¿Poden creure que som tan ignocents y pobres de recursos? Lo que varem fer va ser un quart de conversió, y en lloc de contestar als redactors de *La Esquella*,

vam empéndrelas contra 'l Sr. Almirall. Fent ho aixís matavam de un tret dos pardals. Distreyam la atenció del públich dels assumptos tractats per la *Esquella* y venjávam à un redactor de *El Diluvio* que havia posat los ulls en la herencia Arús y que per congraciarse ab ell havia fet tots los papers de l' auca.

—De manera que vosté no creu que 'l senyor Almirall tingui res que veure ab la polémica de la *Esquella*.

—Ab qui 's figura vosté que tracta?—va contestar l' esperit tot irritat y ofés de l' amor propi.—Créguinme tot lo que vulguin menos innocent. Sabíam molt bé qui era 'l que 'ns atacava, pero no podiam dirli res que distraigués l' atenció del públich. Per això vam empéndrelas contra 'l senyor Almirall, com las hagueram empresas contra qual-sevol altre.

—Pero això es una asquerositat!.... vam repli-carli nosaltres.

L' esperit, per tota contestació, va esclafir en una gran riallada.—Al seminari van ja ensenyarme.—va dir—y luego m' han confirmat al carrer de Caspe, que 'l fi justifica 'ls medis. Se 'm va atacar, y vaig voler fer mal, sense mirar à qui. Lo mateix m' importava 'l senyor Almirall que 'l meu pare, si 'l meu pare hagués pogut servir de pantalla pera defensar mos interessos.

—¿Y aixís defensa 'ls seus interessos davant dels seus lectors? ¡Bons serán aquests!

—¿Si ho son? Mes de lo que vosté pot figurarse. De moment, al llegir la fulla de la *Salvadora*, lo de la herencia Gasull, lo dels kioscos, lo de la propietat de *El Diluvio*, etc., etc., va semblar com si s' haguessin posat sobre si. Las baixas ploviau qu' era un terror. De fora venian per dotzenas. Los anuncis de morts, fugian del *Diluvio* com si fos un empestat. Fins en alguns barris se havien organisat comissions de gent decent que anaven de casa en casa excitant à que deixessin la suscripció. Los uns als altres s' explicavan à la orella la meva historia y la dels meus companys, y la cosa presentava mal aspecte. De sopte vaig dirme: Hem de viure del escàndol, y aquell company meu 'l pretendent à la herencia Arús va inspirarme la idea.... dispensi que anava à dir *Salvadora*, y aquesta paraula 'm crema 'ls llabis.... la idea mes felís del mon. La reputació de 'l Almirall es de las mes ben sentadas de Barcelona. Ataquemla donchs, y tindrem un escàndol de primera, tal com ens convé, y si no ho salvem tot, salverém al menos.... ¡las tabernas! qu' es l' últim refugi nostre. Y en efecte, per mes que 'l *Diluvi* no entri ja en cap casa regular, entra encare en totes las tabernas....

—A propósito,—vam interrompre al esperit—¿à qué ve aquest birrete ab que 's disfressa?

—Los hi diré à l' orella,—va respondre.—Nosaltres vivim de la ignorancia popular, y à la ignorancia popular es precís presentarli cosas que li fassin cert respecte. Ab las mevas manyas, durant la República, vaig conseguir ser jutje municipal, y un cop vinguda la restauració, vaig lograr aguantarme un quant temps, fins que me 'n van treure, en la petita prebenda, *contra viento y marea* y jes tan fácil enlluhernar al públich! Al cap y al últim, un magistrat no es mes que un jutje municipal de la Audiencia, sino que fa molt mes efecte à certa gent. ¡Al disfressarme, no faig mes que imitar al célebre Sendil, que quan era, com jo, jutje municipal, se posava un birrete de cartró y una toga de illustrina!

—De manera, donchs, que totes aquellas histo-

¡HONOR AL MÉRIT!

11-12-1910?

Un telegrama:—«Se han concedido los honores de Jefe superior de Administración al Alcalde y al presidente de la Diputación.»

¡Ja ho refrescarán al Suís!

rials vosté las reconeix com certas. De manera qu'en la propietat del *Diluvio*....

—¡Callí, home, callí, y no sigui tan manso! ¿Qué sab vosté de la propietat de *El Diluvio*? Sí pogués extendrem, li demostraría qu'en tot aixó, així com en lo de *La Salvadora* y en tot lo demés, no'n sab de la missa ni la meytat.

—Parlem d'un altre assumpt. ¿Es veritat que vosté va entrar en la administració de *El Diluvio* completament pobre?

—Com una rata. Buscava plets y no'n trobava. Tenia una agència de assumpcions administratius y ni pel lloguer feya. Per aixó havia d'agafarme ab petitesas com lo dels kioscos, que vosté va retreurem l' altre dia. Com aquell barber-regidor célebre, sentia 'l soroll de l' aixeta que rajava, pero no podia amorrarm'hi. Per fortuna vaig obrir al fi 'ls ulls, y gracias à n' aixó só avuy poderós y personatje. Vosté ja ha parlat de las herències Sirerol y Gasull; mes cregui que si Deu ó'l Diable 'm donan alguns anys de vida, no serán pas les últimes. Algunes altres ne tinch en escabeig, y una d'

ellas, la relacionada ab un curandero, veig que vosté ja la ha ensunyada. Pero jo, ni siquiera las vull de confiansa, perque al cap y à la fi obligan à fer alguna cosa d'utilitat pública. Jo las vull lliures, ben lliures ¡viscan las herències lliures, netas y peladas!

—¿Vosté ha de trobarse molt ben acompañat à la Redacció?

—No puch trobarmi millor. Al de la *Salvadora* ja 'l coneixen be vostés y 'l públic. Es pobre com una rata quan se tracta de pagar pochs mils rals als acreedors llegítims; pero aixó no obsta pera que fins ara hagi viscut en una habitació de 70 duros al mes de lloguer en lo carrer de Bilbao, tenint (en nom de la dona, per suposat), magnifica torre à Gracia y altar à Montserrat, amen de viatjar constantement ab séquit de potentat. Al *Insensat*, també vostés lo coneixen, encare que tal vegada ignoran tots los detalls de la quiebra de la rahó social de que formava part. Sols vull dirlos que no fa molt temps, un acreedor de cent duros va demaná-lo al meu davant. ¡Li hauria donat un petó

quan vaig sentir que n' hi oferia dotze! ¡Aquests son els homes que 'm convenen! vaig dirme interiorment.

—¿Ja que 'm parla dels seus companys, qué pot dirme del nostre ex-redactor, d' en Feliu y Codina?

—Que no fará cap carrera. Exteriormet, ja ha pres aspecte diluviesch; es capás de no respectar cap consideració d' amistat ni d' afecte; pero en lo fondo no serveix. May hi veurá mes enllà del seu nas, y per això 's quedará sempre ab lo petit sou de trenta duros.

A aquest punt arribavam de la *interview*, quan va compareixer un á darnos la notícia de que una persona rica y sola estava á punt de morir.

Al sentirlo l' esperit no va poder aguantarse mes, y se 'n va anar corrents á veure si havia fet testament. Per depressa que fugis, empero, no va poderse escapar de que li diguessim:

—Veyem que es veritat alló que diuhens, que 'ls esperits no menten. Gracias, molts gracias. Ara sols falta que l' emplassem á respóndreus, y si no ho fa, 'l creuré definitivament mort, y estaréns disposats á aplicarli 'l verdader *Sistema egipci*.

ALARB-KARDER.

ISI LI FARÍA!

Una nena l' altre dia,
passejant m' ensenyá en Pío;
¡quins ullots, Deu meu, tenia!
Fa tres nits que 'ls hi somní.
¡Un petó si li faría!....

Ja ho veuria!

Paquita 'm digué qu' es deya:
nina y nom ¡qu' aixeridets!
¡Y que bé que 'l nom li esqueya
á la nina dels ullots!
¡Si li faría un petó!....

Te rahó!

Per boqueta 'n té una rosa,
ponceleta mitj desclosa,
y dins d' ella cada dent,
semebla una perla talment.
¡De petons si n' hi faria!....
¡Tot lo dia!

Petita es la dels ullots,
Mes aixó gens no m' apura,
puig la bona confitura
sempre està en pots petits.
¡Si li faría un petó!

¡No, que no!....

La caretta bé enquadrava
cabell negre com la nit;
quan la galta li besava,
d' envejota ¡quin neguit!
¡De petons si n' hi faria!....
¡Nit y dia!

La nineta n' es morena,
y ab un garbo que ja, ja....
¡Fills de Deu y quina nena!....
Qui s' hi pogués embarcà!
¡Si li faría un petó!....
¡Y un millón!

PEP.

LA QUESTIÓ PALPITANT

Fa un parell de senmanas que, per culpa de Madrid, tots ens hem tornat guerreros.

No 's parla de res més que de murallas.

Dos amichs se troben pél carrer:

—¿Qué tal? ¿cóm vá?

—Malament: aixó de las murallas va prenen un aspecte desagradable....

Una criada torna de plassa:

—¿Cóm es que vé tan tart de la Boqueria, Antonia?

—¿Qué se jo! ¡Si la carnicera m' ha entretingut un' hora explicantme no sé que de las murallas....

Un marit arriba á casa séva:

—¡Y ara! ¿qué 't passa, qu' estás tan amohinat?

—¡Aixó de las murallas, dóna; aixó de las murallas!....

Y murallas per aquí, murallas per allá, murallas per la dreta, murallas per la esquerra, los barceloníns ens trobém á horas d' ara completament amurallats.

¡Si se 'n senten de diatribas contra Madrid, que à la quüenta es qui té la culpa de tot!....

—¡Aquest Madrid!—diu un que hi ha estat variadas vegadas y aproveita l' ocasió per ferho constar:

—¿De quin sant ha de venir á demanarnos part dels carrers del ensanxe?.... ¿Que per ventura nosaltres li demaném res de la Fuente Castellana ni de la Carrera de San Gerónimo?...

L' argument es irrebatible; pero un que 'l sent y qu' en aquestas materias no 's mama 'l dit, per que es massa gran y se 'n dóna vergonya, posa las coses en son lloc y li contesta:

—Desenganyis: tot aixó es fill de la política absorbent del poder central. Hasta ara 'ns ha deixat no més sense camisa; avuy tracta de probar si pot deixarnos sense terreno. No vol que 'ns abriguem... ni que toquem á terra.

Tot ab tot, los vehíns del centro de la ciutat encare's miran lo conflicte ab relativa indiferencia. Ja cridan y protestan, sisquiera per companyisme; pero en la séva indignació no hi ha 'l calor que dóna la sinceritat.

—¿De quins terrenos se tracta?—preguntan.

—Dels de las antiguas murallas de Barcelona.

—¿D' aquellas que hi havia desde Santa Madrona al portal d' Isabel, tirant després cap al del Angel y allargan-se fins á Sant Pere?

—Si senyors.

—¿Es dir que ab los vehíns de la Portaferrissa y de la plassa de la Llana no hi va res?....

—Per ara sembla que no ...

—¡Ah!...

Y al pronunciar aquest ¡ah!, sembla que diguin:

—No sent cosa del casco, no hi ha necessitat d' alarmarnos. Aixó correspon á la gent del ensanxe...

Algúns, donant al conflicte mes proporcions de les que de moment té, dirigeixen la vista molt endarrera y procuran posar en clar si després d' aquestas muralles no vindrán las altras.

—Escoti—deya un botiguer de robes:—¿fins á quin sigle poden arribar las reclamacions del govern en lo renglo de murallas?

—¿Per qué ho pregunta això?

—Ja veurá: ¡com que un servidor visch al Call y diu que allí en època remota hi havia hagut las muralles del districte de l' Audiencia!...

Pero si la gent de dintre s' ho mira aixís, confiant en que no li passarà res ó que á tot estirar no haurá de fer altra cosa que pagar una mica més

L' ALTRA

No té bens de fortuna,
ni fà ni guanya res:
no més reb devegadas
visitas d' un marqués.

de drets de consums ó tolerar que al seu carrer en lloch de setze fanals de gas únicament n' hi hagi vuyt, los que viuhen damunt per damunt del terreno en litigi no dormen ni sossegan, esporuguits davant de la pedregada que se 'ls vé à sobre...

Lo carrer de Fontanella, lo de Trafalgar, lo de Pelayo estan en plena efervescencia.

Lo pánich s' ha apoderat de tots aquells vehins y 'l que més y 'l que menos, no hi ha qui no prengui las sévas midas.

N' hi ha que, sense esperar à veure en qué pararà aquest barullo, avisan à las conductoras que vajan à tréurels els trastos.

—Demà à las set, vinguin à recullirme 'l mobiliari.

—Ahónt s' ha de dur?

—No ho sé: quan ho haurém carregat, anirém seguint tots los carrers del interior mirant si hi ha algún pis per llogar que 'm convingui.

—¿Que no li agrada 'l que arata?

—Si; pero diu que 'l govern un dia d' aquests vindrá à ocupar lo carrer y las entradas militarment, ab ordre de disparar sobre tots los vehins que surtin al balcó.

Altres, més práctichs y pensant tal vegada que «*el terreno revuelto, ganancia de... inquilinos*», se 'n van à trobar al propietari de la casa y de bonas à primeras li diuhen:

—Espero que desde 'l mes pròxim m' abaixará 'l lloguer.

—¿Y aixó?

—Hombre... ¡com que ben mirat tot lo que ara 'n treu es ganancia, porque ni aquell carrer ni aquellas casas son de ningú!....

—S' equivoca: la casa meva... es meva...

—Bé, si; pero ab tots aquests enredos que respecte al terreno han surtit... la finca té molt desmèrit. Jo fins tinch entés que aviat, en compte de cobrar los lloguers lo procurador, vindrà à cobrarlos la guardia civil...

Lo galimatías que ab tot aixó s' ha armat no pot tenir al cap-de-vall altra solució que lo que ha ideat un coneget meu, qu' en materia de pensaments originals no té qui li fassi la competència.

—¿De qué 's tracta? —diu ell: —¿del terreno de las antiguas murallas? ¿de lo que ara es via pública?... ¿Es aixó lo que 'l govern demana?

—Si senyor.

—Donchs... que se li dongui y s' ha acabat la disputa.

—Pero ¿cóm? ¿de quina manera se li pot donar?

—¿Cóm? De la manera més fácil del món. Lo govern vol lo terreno? Donchs que 'ls carros de las brigadas municipals s' emportin tot lo que hi ha en los carrers objecte del plet y que 'l depositin allí ahont lo ministre vulgui. En lloch d' aquella terra se n' hi posa un altre... y no 'n parlèm més.

A. MARCH.

FATALITATS!

Tantas voltas com veig una bellesa
de forma escultural,
de aquellas que fan perdre 'l mon de vista
y déixan capficit,
m' ha passat lo mateix; l' ilusió perdo
si surt dreta al portal
y ab tota calma escampa sa mirada
y 's menja un tros de pà.

Tantas voltas com veig un jove curro

glatir per ser hermós,
un jove que festeja y juga al burro
y passa 'l temps fent l' os,
penso interiorment (y potser m' erro)
al veure 'ls seus semblants,
¡ay fill! que 'n durás pochs al teu enterro
d' atxas y capellans.

No sé perqué quan veig un home jayo
casarse ab una nina
y sento sas protestas amorosas
jurantli que l' estima,
no sé perque quan sento tals deliris
també mon cap delira,
y veig cartas, jardins, rosers y llunas
y amor y goig y ditxas.

PISTACHO.

COSAS DE SABIS

Tréguinse la gorra.

L' Academia de ciencias de París está ocupant-se en averiguar....

¿Qué hi va que no endavinan qu' es lo que tracta d' averiguar l' Academia de ciencias de París?

—La direcció dels globos!....

—La pedra filosofal!....

—La... la... la....

No 's cansin, que no hi atinarán may.

La docta corporació está fent grans estudis per veure si pot descobrir.... com es que 'ls gats.... sempre cauen de potas.

¿Veritat que l' problema es efectivament trascendental y que l' Academia de París mereix un profundíssim saludo y una frasse d' eterna gratitud y entusiasta admiració?

En català dihem que *qui no té res que fer, lo gat pentina*.

Los sabis de l' Academia francesa s' ho han pres d' un' altra manera.

Ells diuhen: «Qui no té res que fer, tira gats en layre.... per veure cóm cauen.»

Y que à tan espinosa materia no hi han dedicat una sola sessió, sino varias.

Lo que m' agradaria que 'm diguessin es quinas disposicions pendràn los sabis quan hajin surtit dels seus duptes.

Los gats cauen de potas per això....

Los gats cauen de potas per alló....

Los gats cauen de potas per....

Bueno: ¿y ara, qué?

Un fulano, à copia de molts gastos y no poca paciencia, va inventar un aparato que contava ab una exactitud admirable l' número de moscas que cada dia entravan à la seva cuyna.

Y quan ell mostrava l' seu invent, tothom li deya las mateixas paraules:

—Està molt bé; pero.... ¿de qué li serveix lo sa-piguer tot aixó?

Lo mateix podém preguntar als sabis de l' Academia de París:

—¿Ja han descubert cóm es que 'ls gats cauen sempre de potas?.... ¿Si?.... ¿Y aixó, quina utilitat reporta? ¿qué 'n farém ara d' aquest descubriment?

¿Se millorará la situació económica? ¿será mes ditxosa la humanitat?

Me sembla, salvo l' natural respecte que 'ls sabis m' inspiran, que la resolució d' aquest problema passarà à la Historia com una de las tonterías mes garrafals d' aquest sige.

Y no faltarà qui pregunti quins son mes gats:

los gats que serveixen per fer los experiments, ó 'ls académichs que ab tals entreteniments passan las horas.

Un dels sabis que ab mes interès s' ha pres la cosa assegura que quan la qüestió quedí aclarida, potser se transformarán las teorías que avuy reyan sobre la *gravedat*....Que 'm dispensi l' venerable sabi; pero en matèrias de *gats* no hi veig *gravedat* possible. Tot lo que à aquests animals se refereixi ha de ser una *gatada*.

Y si 'ls académichs de Paris m' haguessin de creure, 'ls aconsellaria que deixessin corre semblants inutilitats, consagrant lo seu talent y 'ls seus esforços à resoldre algun altre problema mes pràctic y de mes immediata aplicació.

Verbi gracia, idear un aparato per medi del qual, sense gastar res, y ab una volta de manubri poguessim produhir à voluntat llenguets calents.... à las quatre de la tarde.... y à qualsevol altra hora.

MATÍAS BONAFÉ.

LA DIDA!

SONET

Sana de cos y fresca d' esperit
guapassa y d' abundant y rica llet,
cria y engraxa com à un tocinet,
rodó, fort y molsut al meu petit.Gran dida.... si no fos qu' entre l' marit,
tres germans, dos cunyadas y un bailet
que no pot parar may ni estarse quiet,
ni sé d' hont redimontri haurá sortit....Mouhen dintre de casa,—acostumats
à viure entre animals allá à pagés,—
tal guirigay.... que he dit y tinch promés,
sortint d' aquests presents desgraciats,
que si altre nin me dona ma mullé
y no se 'l pot criari.... ¡jo 'l criare!

E. VILARET.

PRINCIPAL

La jóven América es una joguina qu' encare qu' está ben escrita, reuneix escassas condicions escénicas.

Per aquest motiu, sens dupte estava destinada à morir molt jove.

S' ha reproduhit en aquest teatro la producció *Paris fin de siglo*, qu' es una obra distreta, mitj *vaudeville*, mitj revista d' actualitat.La companyía la vesteix bé y l' públich l' escolta ab gust, recreantse sobretot ab l' escena del *minué*, que tal com lo ballan los artistas de la companyía, produheix magnífich efecte.Aquesta nit estreno de *La Esfinge* de Octavio Feuillet.
No hi faltarém.**LICEO**

Continua obert l' abono, y tot son càlculs sobre si al Liceo hi anirà ó no hi anirà gent.

Després de mes de un any de dol per la catàstrofe del 7 de novembre del '93, ja es ocasió de que l' públich de

LOS 25 MILLONS DE PESSETAS

—¿Volent cobrá aquests terrenos?
Com no 'ls dech, ni tinch diners

per pagar semblants facturas,
empòrtissen los carrers.

Balearona, reanimi un teatro que tanta vida proporciona á la ciutat.

L'inauguració 'l dia primer de desembre ab L' amico Fritz de 'n Mascagni.

ROMEA

La pessa *Una dona y un Deu* de 'n J. M. Pous, sense ser una de las millors que ha donat á la escena 'l seu autor, es xistosa y va proporcionar al públich un rato agradable.

Tots los actors qu' en ella prenen part varen ser eridats á la escena al final de la representació.

TIVOLI

Continuan las representacions de sarsuela, apelant la companyia á las obras mes aplaudidas del repertori.

Los sobrinos del Capitan Grant, De Sant Pol al Polo Nort, Marina y otras produccions pel mateix istil fan lo gasto.

No's parla encare de cap novedat. Y á pesar de tot, la gent favoreix, com de costum, aquest afortunat teatro.

NOVEDATS

La Pescateria, sainete original dels senyors Mirabent y Mestres es una reproducció bastant fidel del natural. Los tipos estan cassats á la plassa de la Boqueria, y encare que l' argument de l' obra es bastant débil, abunda en incidents còmichs y 'ls personatges parlan ab lo llenguatje propi dels tipos del peix: y obran com acostuma aquella gent.

Tota plegada ordinarieja; pero l' assumpto s' ho porta: si l' obra sigués fina ja no fora la pescateria.

La producció ha sigut posada ab gran propietat, estrenantse una bonica decoració del senyor Moragas, que transpota sobre l' escenari aquell lloch tan típic y conegut de Barcelona. De manera que 'l fondo realsa notablement al quadro.

Tots los actors s' esmeran en lo seu desempenyo, distingintse en primer terme la senyora Palá y la senyoreta Salla encarregadas dels dos principals papers, lo propi que 'ls senyors Daroqui, Virgili, Pigrau y Guitart.

Y com l' obra ha sigut ben rebuda y ve figurant cada dia en los cartells, l' empresa de Novedats se troba que pot dir, sense que 'l públich la desmenteixi:

—Aixó es peix al cove.

CATALUNYA

«Zaragüeta reb totas las nits al Eldorado.»

Així diu un anunci que reparteix l' empresa. Y 'l públich no's cansa de dir:

—Ane'mhi.

Pertany aquesta obra al número de las que cauen de peus. Y ab lo *Duo de l' Africana y La Verbena de la Palmera*, te monopolisat per molt temps lo cartell del Teatro de Catalunya.

Apesar de tot, en lo mateix teatro s' anuncia 'l próxim estreno de *El Capitán Mefistófeles*.

GRAN-VIA

Dihen que vá la rematada.

Y com es natural los admiradors de 'n Fregoli s' aprofitan.

Recomaném al públich que no l' haja vist encara, no deixi perdre l' ocasió de anar á coneixer á un artista tan original.

N. N. N.

¡NO 'N FEU GAS!

No 'n féu cas incautas nenas
de frases dolsas y aymants;
qu' en versos de totas menas
vos dediquin á dotzenas.

Las portan los consonants.

Si s' refereix á una Lola
lo poeta, ben clà 's veu,
li dirá:—Bella amapola,
Angel que mon cor consola—
y altres mil que 'l cas retreu.

Que s' troba que s' diu Juanita?
li aboca sens cumpliments,
—que per tú mon cor palpita,

ó li demana una cita
d' amagat dels seus parents.

Si en cambi es una Antonieta,
de lluny ja 's veu lo que hi cab;
la compara á una estrelleta
ó á la pintada aucelleta;
que aixó halaga, ja se sab.

Si 'ls hi clava á una Maria,
pot sortir molt bé del pas
dihent:—Que l' astre del dia
d' ella reb llum y alegría;
que aquest piropo es ben grás.

Si 'l seu nom es Carolina,
per horrorosa que fos
es consonant á divina,
será d' amor una mina...
(y si es poch se 'n posan dos.)

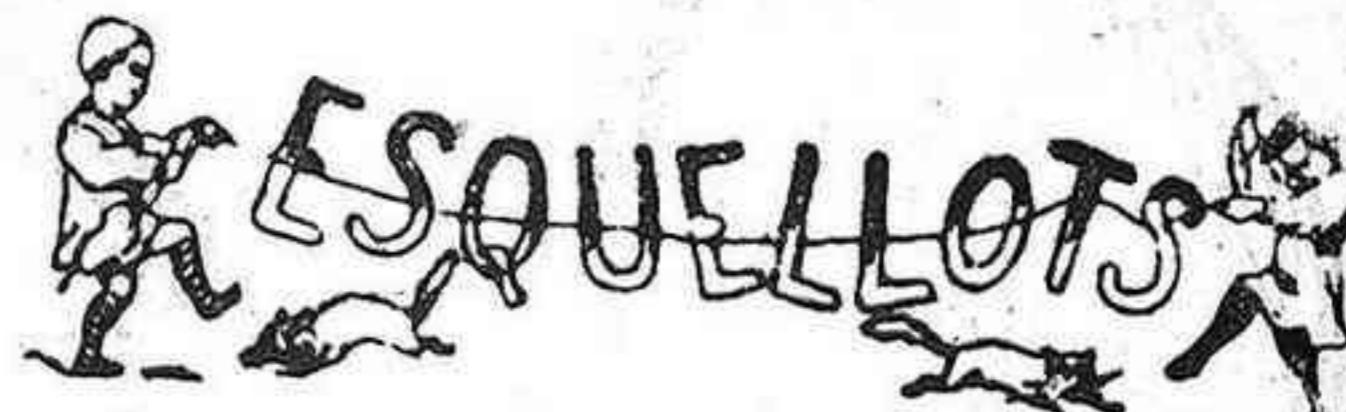
¿Las enfila ab una Adriana?
donchs li vé perfectament
alló de:—Rosa galana,
tú 'm farás perdre la gana...
que ab aixó hi há sentiment.

¿Que la nena s' diu Mercé?
se li fà creure, que viure
sense aymarla no pot sé,
perque 'l cor robat li té;
que aixó costa poch d' escriure.

Per xó sens tirá una flor,
sens engany ni mentit mimo,
á la qu' estimo de cor
li vaig declarar l' amor
ab un senzill ¡Jo t' estimo!

Per lo tant, incautas nenas,
no 'n feu cas de mots aymants
que versos de totas menas
hos dediquin á dotzenas.
Los portan los consonants.

R. ALONSO.

Quan lo fiscal de l' Audiencia, Sr. Tapia, vá dir que no creya en la conversió de 'n Santiago Salvador, un senyor molt Bravo, oriundo de la terra dels cigróns y aspirant á sustituir á D. Joan Mané y Flaquer en la direcció del *Diari de Barcelona*, vá publicar un article atacant ab certa duresa al indicat Sr. fiscal.

Per primera vegada en la seva llarga vida 'l Diari de 'n Brusi s' atrevia á censurar á un alt funcionari judicial.

Entre l' interès de las classes conservadoras, á qui en Santiago Salvador vá bombardejar desde 'l quint pis del Liceo; entre 'l respecte degut als representants de l' administració de justicia y l' afany de aprofitar la conversió de un criminal com á reclam de catolicisme, aquell Sr. tan Bravo, no vá vacilar un sol moment.

Tot lo seu interès, totas las sevas simpatias eran per nuestro querido Salvador.... ¡y ay de qui s' atrevís á duptar de la sinceritat de la seva conversió!

Hauria volgut veure la cara de aquell senyor tan Bravo, en lo moment de rebrela noticia de que 'l famós Salvador, al ingressar á la capella, vá donar un crit de «Visca l' anarquia!», despedint als jesuitas que tractavan de consolarlo, y acabant ab

LA TORNADA DEL TRABALL (Dibuix de J. Llovera.)

—¡Quí mes felís que nosaltres!

tota aquella farsa, que durant tan temps havia sostenut.... pel compte que li tenia.

Aquell senyor ordinariament tan *Bravo*, devia quedar mes arronsat que un cargol quan se li tocan las banyetas. ¡Y ab quina pressa devia ficarse dintre de la closca!

Perque la veritat siga dita: de planxas periodísticas tan fenomenals, se'n registran pocas.

***

Lo Sr. Tapia, al contrari, s' ha acreditat una vegada mes d' home perspicás y coneixedor del cor humà. Homes per l' istil de 'n Salvador, capassos de cometre un crim tan monstruós com lo del Liceo, s'ense sentir lo remordiment més mínim, ans al contrari fent gala davant del tribunal del cinisme mes repugnant, no poden convertirse.... y molt menys llegint á Balmes.

No sembla sino que 'ls catòlichs que han intervingut en l' assumpto no coneguin ni per las cubertas al filòsop vigatà. D' altra manera sabrían que las disquisicions filosòficas de 'n Balmes, únicament los cervells ben equilibrats y serens poden digerirlas, y no 'ls caps destornillats com el de 'n Salvador.

***

De totes maneras acaban de sufrir una decepció per no dir un càstich que 'ls ha de fer meditar en lo successiu.

Utilisavan á n' en Salvador com á reclam magnific per ponderar l' eficacia de las ideas religiosas, convertint á una fiera, en poch menos que un sant. Abusavan fins al últim extrem de aquest reclam. Omplian los seus periódichs de suellos, ponderant la religiositat del anarquista convertit. Oferian á la societat perturbada, com á únic remey contra 'ls desvaris anarquistas, l' influencia de la religió, de la devoció, del predomini eclesiàstich.

Y la comedia durava, y ells no la veyan ó no la volian veure, mentres l' autor del crim del Liceo, conservava l' esperansa del indult, ó quan menos disfrutava de la mes positiva realitat de menjar bé, de dormir tou, y de ser objecte del tracte carinyós dels que ja s' havían acostumat á dirli:—Nuestro querido Salvador.

***

¡Quin desencant mes tremendo, quan aquell reo en lo moment critich y suprem vā tirarho tot á rodar, creyent sens dupte, que li donaria mes fortaleça, per passar lo mal tránsit de la capella y 'l patibul l' emborràtxarse en las sevas ideas desabelladas que acceptar sumis los que tractavan de sugerirli!

En Salvador al expiar lo seu crim, com á home vanitos, qu' era, ha pogut dir:

—Vos deixo una última prova de que no soch un home vulgar: m' hi rifat nada menos que als jesuitas!

¿Qué passa á la Escola Normal de Mestras?

De cincuenta cinch alumnas que s' han presentat aspirant á la reválida, únicament quatre han sortit aprobadas. Las cinquanta y una restants se'n han emportat carbassa:

Bó seria mirar si una cullita tan enorme de curbitáceas, depén del terreno, de la llevar ó de tots dos elements á la vegada.

En aquest cas tinguis en compte que l' terreno es l' escola y que la llevar dimana directament dels professors.

***

Pel correu interior he rebut una nota que diu lo següent:

En uns exámens, á una alumna li toca l'següent punt del programa:

«El sexto y el nono mandamiento.»

La pobra xicota comensa dihent:

«El sexto mandamiento de la Ley de Dios prohíbe el acto externo contra la castidad ó sea las acciones y palabras deshonestas, y todo lo que exteriormente puede dañar la santa virtud de la pureza; y el noveno prohíbe el acto interno contra la misma virtud, esto es: los deseos y delectaciones impudicas.»

Lo Catedràtich, llestantse 'ls bigotis de gust:

—«No es eso: más claro... más claro....

L' alumna: «El sexto mandamiento de la Ley de Dios prohibe....

L' Examinador:—«No.... no.... no.... más claro.... más claro....»

***

Sr. Doctor Aulet, vosté qu' es catedràtich y examinador de la Normal, digui si es servit: si en la Escola de que forma part ocorreguessen, durant los exámens, anécdotas com la que portém relatada ¿no es veritat que seria del cas advertir als pares de familia, (no als de la Fulla, sino als que tenen fills) perque evitessin per tots los medis que las sévias fillas tinguessen de *hablar más claro.... más claro*, baix pena d' endurse'n la gran carbassa del sigle?

¿Cóm acabará la qüestió de las murallas? ¿Qué li sembla Sr. Collaso?

Barcelona demana resolucions enèrgicas.

Y en cambi en los centros polítichs de Madrid se parla de transaccions mes ó menos acomodaticias.

Una transacció suposa l' pago sino de tot, de una part de lo que 's reclama. Y per aixó Barcelona no pot, ni déu passarhi.

L' Estat ha de renunciar á la séva pretensió, perque ja havia de saberho: «Qui no vulga pols... que no 's fiqui pels carrers del Ensanche.»

¡Quina tristesa 'ns produheix la terrible enfermetat qu' está passant lo popular Frederich Soler!

Dos ó tres malalties totas mortals estan lluirant horrible combat sobre aquell cos extenuat, qual vida s' está extinguint. Tots los recursos de la ciencia, tots los esforços de la familia, tots los anhels dels amichs y admiradors del ilustre poeta, s' estrellan y son impotents per evitar un resultat funest, previst fà dias.

Tal vegada al apareixer las presents ratllas, s' haurá apagat per sempre més la llum de aquella existencia, consagrada per espay de tants anys al cultiu de las lletres catalanas.

Sols l' interès que Catalunya entera pren en la séva desgracia, pot mitigar algun tant l' immens desconsol que afligeix á la familia de nostre estimat amich.

L' altre dia l' *Diluvi*, volent fer un xiste, inferia un insult á la suferta classe del magisteri de primera ensenyansa.

Ab motiu de haverhi dos plàssas de butxi vacants, brindava ab ellas als mestres d' estudi.

Un professor, al enterarse de aquesta insensatés exclamá:

—Millor serà que se las quedin per ells, ja que ningú pot tenir més suficiencia pera desempenyarlos que 'ls que van donar garrot als accionistas de La Salvador.

L' Escola provincial de Bellas Arts de Barcelona es un planté de catedràtichs, que si no tinguessin altre mérit, sempre 'ls quedaria 'l molt considerable y en aquest cas decisiu de ser apadrinats 'pels peixos grossos de Madrid.

Apenas hi ha una vacant, de Madrid envian desseguida un garbancero á ocuparla.

La Diputació paga 'ls sous; pero

l' Estat nombra 'ls catedràtichs. Aixis s' ha provehit ara una classe de dibuix, sense tenir en compte que lo que á Barcelona abunda son artistas, dignes de e desempenyala.

Pero 'ls ministres no se 'n recordan.

* * *

Escena intima:
—¿Qué vol?—diu lo ministre á un diputat.— Demani y será complacut.

—Desitjo una plassa vacant á l' Escola de Bellas Arts de Barcelona per un amich.

—¿Sab de dibuix lo seu recomanat?
—Moltíssim. ; Si

Déixinse de qüentos,
créguinme á n' á mi:
el que quiera probar cosa buena,
que se venga aquí.

FLAMENCA

vejés quinas bocas fa....

—Ah ¿sab fer bocas?
Dönchs que menji.

Lo sistema frigorífich aplicat á la conservació y al transport de la carn morta fà grans progresos, sobre tot á Inglaterra.

Dias enrera arriba-va á Londres un gran

vapor, procedent de l' Australia y de la Nova Zelanda, portant 70,000 moltons morts y 18,000 quarts de bou.

A Londres son depositats en un magatzém mantingut á una temperatura molt inferior á 0°, y allí las carns congeladas se conservan indefnidament.

* *

Aquest progrés aplicat á l' alimentació del poble pot produir immensos beneficis.

Aquí á Espanya no s' aplica encare á las carns destinadas al consum, per mes que, en rigor, en Sagasta ja fa temps que utilisa 'l sistema frigorífich á benefici de la gent fusionista.

Provocant lo fret de la indiferència glacial en l' opinió pública, conserva 'ls aliments del pressupost mesos y anys.

Y després que vajan dihent que no es un gran catedràtic de Química parda!

Ara que 's tracta de trasladar á Espanya los restos del gran pintor Goya, son molt oportuns alguns rasgos biogràfichs qu' espigolo en distints periòdichs de Madrit.

Goya era fill de uns pobres pagesos de un petit poble de Aragó, nomenat Fuendetodos.

Un dia un frare de Zaragoza va veureli pintar un porx en una paret, y prendat de las sevases grans disposicions, va oferirse á educarlo.

Goya no debia lligar gayre ab son protector ó aquest no debia ferli massa bons tractes, ja que poch temps després se'n anava á Roma, per estudiar, emprendent lo viatje á peu, sens un quarto, y demanant caritat de poble en poble.

Quan ja 's distingia ab sas obras admirables, soifa dir:

—Los meus mestres son tres: la Naturalesa, Velazquez y Rembrandt.

Era un home atrevit.

Un dia pujá á la cornisa interior de la cúpula de Sant Pere, y ajayentse boca-terros y trayent una part del cos, escrigué 'l seu nom, sense experimentar lo mes petit rodament de cap.

Quan ja era pintor de la Cort de Madrit assistí á un besa-mans, y observant que tothom duya mitjas negras y sent las sevases blancas, com li faltés temps de arribarse á casa seva á cambiarselas, demanà un tinter á un criat y se las pintá de negre.

Contaren lo fet á la reyna, y aquesta rigué molt. Y quan en Goya se li acostà pera besarli la mà, li digué:

—Cuidado á tacarme.

L' insigne pintor morí á l' edat de 82 anys deixant un nom inmortal.

Ell es, pot dirse, lo precursor de la pintura moderna y del actual impresionisme.

Un artista que recorre 'ls Circos ab 300 ratas domesticadas, se trobá ab grans inconvenients al pretindre passar la frontera de Portugal.

De primer no sabian quina tarifa dels aranzels aplicarli; pero per fi van sortir del pas imposant per cada rata dos pessetas y mitja, per considerarlas com á fieras destinadas á l' exhibició en los Circos.

Aquí tenen retratat lo carácter portugués, sempre propens á las exageracions, fins al extrém que hasta las ratas li semblan fieras.

Pero no dihem res del carácter espanyol, ja qu' en materias aranzelarias, bé pot afirmarse que «en todas partes cuecen habas.»

Un amich meu, colecciólista d' insectes, feya cambis ab altres colegas del extranger, y un dia que un naturalista de Viena va enviarli dintre de una capseta alguns centenars d' exemplars menuts com pussas, ¿no saben quina tarifa volian aplicarli?

La corresponent als animals dissecats. Per cada animal de aquells, mes petit que un cap de agu-

lla, li demanavan lo mateix que li haurian exigit, si hagués tractat de introduhir elefants.

—Quedéuse ab ells—va dir lo meu amich.

Y desde aquell dia ha hagut de renunciar totalment als cambis de exemplars ab los colecciónistas del extranger.

Un cómich tronat y desacreditat demana á un empressari que 'l contracti.

—No pot ser—respon aquest—no puch donar mes sous.

—Pero jo no demano pas sou: contractim y traballaré de franch.

—¿Y donchs de qué viurán vosté y la seva familia?

—De qué viurém? De las patatas que 'l públich me tiri quan representi.

CANTARS BILINGÜES

*Si es cierto que eres, Lola
pantalonera,
haurás de apedas-árime 'n
uns del darrera.*

*No te rías de mis penas
no te rías vida mía,
perque, creu, que molt sovint
las calsas que porto riuhen.*

*¿No es verdad ángel de amor
que en esta apartada orilla
no 'ns atrapa á ta mare,
ella que per tot ens guipa?*

CANTOR DE CATALUNYA.

*Ya no hay valor en mi pecho,
ni en mi cerebro razón,
ni solas en mas boinas,
ni roba en mos pantalons.*

ABD-EL MONTA.

*¿Quién, niña se te figura
que amará con más verdad
á quell que 't vulga fer riure
ó aquell que 't fassa plorar?*

*Con tanto placer cruzamos
el túnel de Elda los dos
que al salir de él, exclamamos
¿no n' hi ha cap un xich mes fosch?*

U. S.

Conversa entre dos estudiants:

—Lo rellotje que gastes es un remontoir, ve-ritat?

—No.

—Un cronómetro?

—Tampoch.

—Donchs serà un' àncora?
—Exactament: un' àncora de salvació, perque quan no tinch quartos me l'empenyo.

Un pollo de l' aristocràcia, famós per las sevas homèriques distraccions, arriba una nit à una tertulia. Y la senyora de la casa li diu:

—A postaria qualsevol cosa que vé del Principal.

—En efecte—respon l' interpelat, que precisament venia de veure à una amiga ab la qual mantenía relacions molt alegres.

La senyora:

—¿Y qué tal? ¿hi havia molta gent?

Lo jove:

—Ah, no senyora: es-tavam tots dos solets.

Se parlava en una tertulia de un pintor de toros, qu' estava malalt, en perill de mort.

—¿Y donchs, qué té?—va preguntar un al portador de la notícia.

—¿Qué no ho sabeu? Fa dos dias que un seu modelo li ha donat una banyada.

Un amich à un altre:

—¿Qué tens? Estás molt ensopit.

—¡Que vols que tingui!.. Una infinitat d' inglesos que no 'm deixan viure, perseguintme per tot arreu.

—¿Qu' es molt gran la cantitat que 'ls deus?

—Cá: al contrari... tot son pics petits; pero, noy, els deutes son com las criaturas, que com mes petitas son mes xisclan.

CARRER DEL ESTE

(Antes Alba.)

—Sinyor ¿que 'm sabria dir quió carrer es aquest?
—Ben clà ho diu lo lletrero: lo carrer Aquest.

- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Montrás.
5.ª CONVERSA.—Capellades.
6.ª GEROGLÍFICH.—Al Assia son assiàtichs.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Ca-le-lla.
2.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—L' Arlesiana.
3.ª ROMBO.—

M	G A T
	G O R R A
	M A R I A N O
	T R A L L A
	A N A
	O

XARADA

UN TROVAIRE ADOTSENAT

A mon intim amich Joseph Cupull.

«Sal un momento—niña davina»
«sal un momento—por compesión»
«y escucha hermosa—estos sisipuros»
«del coresón.»

«y si no salas—niña dorada»
 «y si no salas—á oir mi vos»
 «fins soy capasio—te lo aseguro»
 «de haser el gos.»

Aixis cantava—ab veu molt tota sentat à terra—com un marrech un nou trovare—frente una casa del Poble Sech
 Y la nineta—que en un *cinch-quarta* soleta estava—surgint uns *guants*, al sentí aquella—cansó murmura;
 —¡Ja som à Sans!
 Pero's recorda—que à n' allí un dia li va *tercera*—d'amor un sí,
 y prest s'aixeca—tot dirigintse à fe ur: *pi-pí*.

L'aymant que sembla—no's *dugas-quinta* entona prompte—nova cansó lo nas tocantse—perque sentia certa.... picó.

Un balcó rónech—vell, sense vidres s'obra una mica—cosa d'un pam, y's veu la dama—que'n va vestida pejim pemjám,
 Sa cabellera—que *prima negra* es inquietada—molt per sas mans; (si algú la veyá—casi diría que hi te habitants).

Mentre l'escolta—mitj enfabada grans suspirs llenys—tot fent singlots, y de goig l' altre—ja estarrufantse com els gatots.

Ella que fugí—li diu ab signos, y ell li contesta—resolt que no, si de *cinch* boca—primer no tira algun petó.

Ella s'amaga y ell mut se queda mirant enlayre—com un mussol en tant sospita—que potsé acaba de fé un bunyol.

Passada una hora—l'humble trobare per allí corre—desesperat buscant quart pobre—à n' el sereno d'aquell vehinat.

Al punt que l'troba—li diu que uns lladres li han pres los quartos—y li han fet mal; y li diu l' altre—tot emburlantsen; —T'está bé home—per animal!

J. STARAMSA.

TRENCA-CLOSCAS

S. D. JOSÉ SERRA LAYOLA.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un aplaudit drama catalá.

J. R. (PEUS DE GEGANT.)

LOGOGRIFO NUMÉRICH

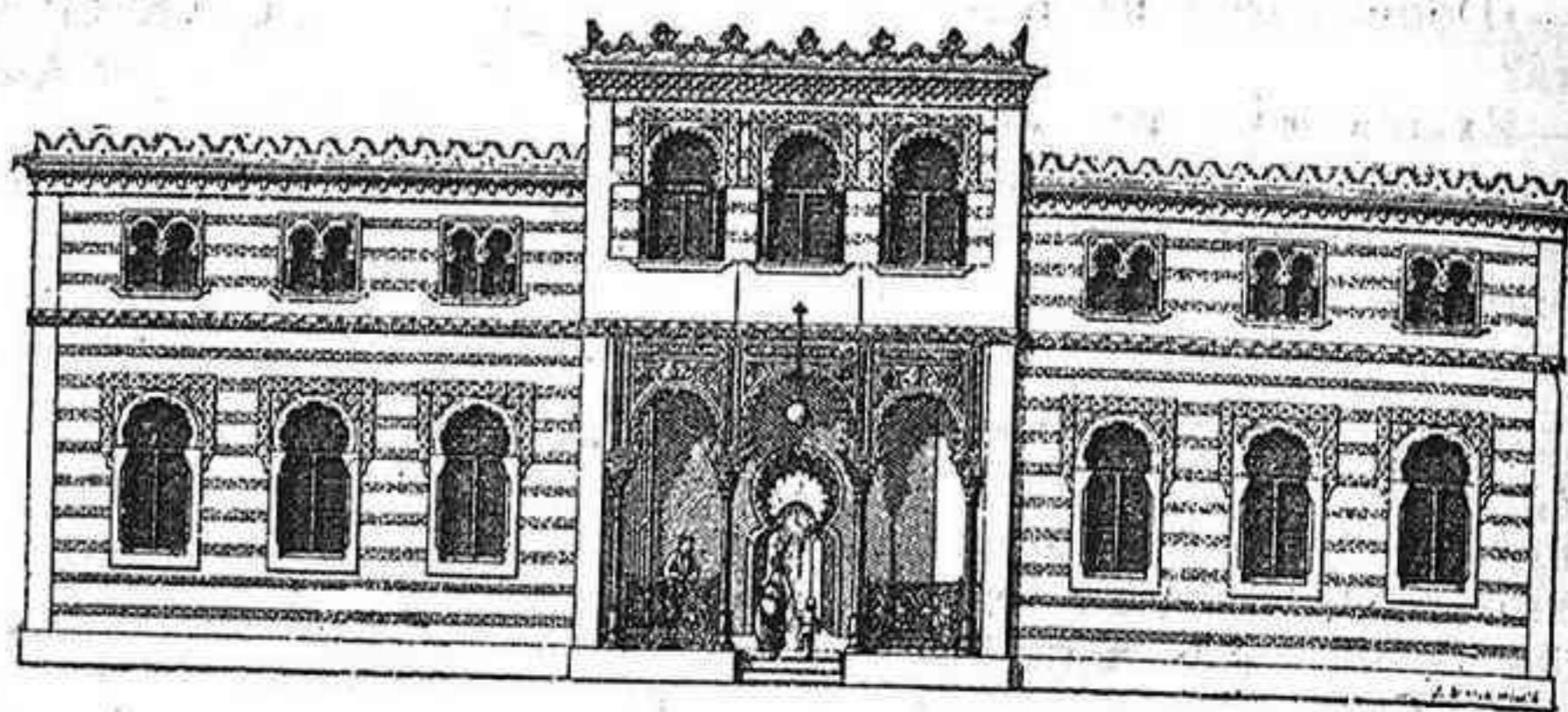
1 2 3 4 5 6 7 8.—En las casas ni ha.
 7 8 6 8 1 2 8.—Lieor que anima.
 5 4 6 8 1 2.—Nom d' home.
 6 8 5 5 8.—Objecte pels cafés.
 8 3 2 5.—A cal confitè.
 8 7 6.—Per pescá.
 6 4.—Planta medicinal
 7.—Consonant.

L. BROTAU.

GEROGLIFICH

K

H. VELÀ M.

LA PELL DELS BARCELONINS

En general tenim més cuidado ab lo vestit del sastre que ab aquell que la mare naturalesa ens ha dotat. Sembla que portant la camisa neta y la roba ben respallada, la netedat ja està feta y la higiene no pottenir res que dir. En haventes rentat la cara y las mans cada dia, los peus un cop la setmana, ja se'n figura que estém nets de dintre: sols cada mes ó dos se recordan, los menos, del resto de la pell y s'atreveixen à pendre un bany general. ¡Quin valor! encare exclaman alguns exemplars d' homes retrospectius desde la pell al moll dels ossos y que no pendrian un bany encare que l' pare Kneipp ó l' rector de la parroquia 'ls hi donés com à penitencia d' algun pecat que necessités llimpiesa d' ànima y de cos. Encare corre per lo món ser humà que no s'ha rentat en tota sa vida mes que ab un pany de tobollo la humida per passarla per la cara cada dematinet sens arribar sisquera al coll, porque, pobret, sempre que ho ha probat constipat al canto, y está clar, aviat ha trobat lo motiu de ser brut; l' aigua no li prova. Digueuli à aquest desgraciat que prengui un bany y vos respondrà:—Home de banys, home de pochs anys, refrán inventat, de segur, per algun especialista de enfermetats de la pell d' aquell temps, per explotar un ram de la Medicina que dona molt, gracias à no portar lo verdader vestit sempre net.

Dígam cóm te rentas y diré qui ets: aquesta es la pregunta que s'hauria de fer à tothom antes de preguntarli cóm se diu y ja desde luego sabriam ab qui tractem, porque l' home net de pell deu lògicament deduhirsen que ho es de per tot.

Hi ha encare en nostra terra fanàtichs que tenen la desgracia de considerar pecat pendre un bany general ó parcial, sobre tot per las donas, d' aquí que una de las cosas que mes conserva la salut com es la Hidroterapia, no s'haig elevat entre nosaltres à la categoria de religió, per salvar lo cos de moltas malalties.

Tot espanyol que no portés lo *bulleti* de haver pres à lo menos un bany cada setmana, deuria ser castigat ab una multa y à no deixarlo entrar en cap siti públich durant vint días, porque sent materia contumáz ó vehicul de malalties contagiosas, constitueix un perill imminent per los que duhen la pell com mana nostra santa mare la Higiene.

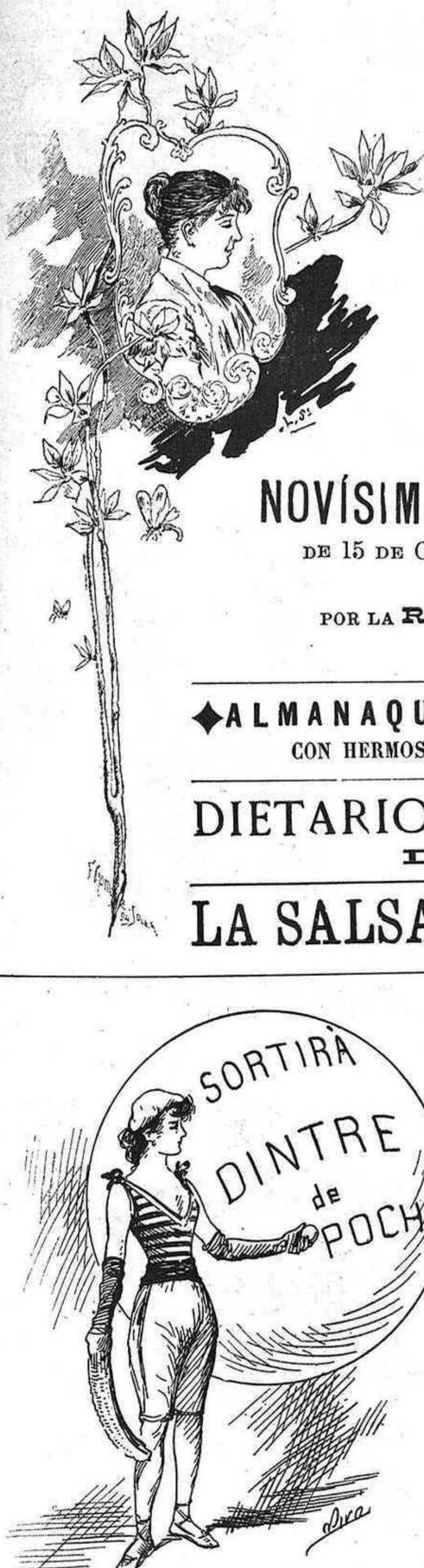
Al pas que anem, molt aviat lo govern ab aixó de las murallas, ens quedarém los barcelonins sense camisa y ja desde luego hem de pensar en anar nets de pell y acostumarla à portar despullada.

Ademes, l' afició à la Hidroterapia higiénica y medicinal, creix de un modo digne de tot poble civilisat, per lo qual creyem un dever nostre recomanar l' establiment de Banys del Pasatje de la Pau, núm. 3; un dels més antichs y acreditats de Barcelona que la setmana passada inaugurarà tres novas seccions verdaderament útils.

Las dutxas d'aigua de mar, las sulfuroses y las pulverizaciones.

Ab tal motiu seguirem tot lo Balneari y varem quedar satisfets al veure la comoditat de las instalacions, tant en las de banys de recreo, com medicinals, com en las seccions de Hidroterapia, banys de vapor, russos, etc., etc., y porque nostres lectors es pugui fer càrrec de la seva importància, publiquem lo facsímil de la fatxada.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

GUERRITA

POR
ANTONIO PEÑA Y GOÑI
Un tomo 8.º Ptas. 4.

DON JUAN DECADENTE

NOVELA POR D. JOSÉ RAMÓN MÉLIDA
Un tomo 8.º Ptas. 2'50.

ARTE ANTIGUO

LA PLATA ESPAÑOLA

APUNTES REUNIDOS POR D. ENRIQUE LEGUINO

BARÓN DE LA VEGA DE HOZ

Un tomo Ptas. 4.

NOVÍSIMAS ORDENANZAS DE ADUANAS

DE 15 DE OCTUBRE DE 1894, CON LAS ANOTACIONES CONVENIENTES
PARA SU MÁS FÁCIL INTERPRETACIÓN,
POR LA Redacció de EL SECRETARIADO
Precio 2'50 pesetas.

◆ ALMANAQUE DE LA ILUSTRACIÓN (para 1895) ◆

CON HERMOSOS GRABABOS.

Precio 2 pesetas.

DIETARIOS Y AGENDAS DE BUFETE

Desde 1 á 4 pesetas.

LA SALSA DEL AMOR

per C. GUMÀ ab dibuixos
de M. Moliné. Preu 2
rals.

IMPORTANTÍSSIM

Toca ja al seu fi l' impressió de

L' ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Escript per reputats literats cataláns.

Ilustrat ab profusió, per distingits pintors y
dibuixants y

Enquadernat ab una elegant y preciosa cu-
berta al cromo,

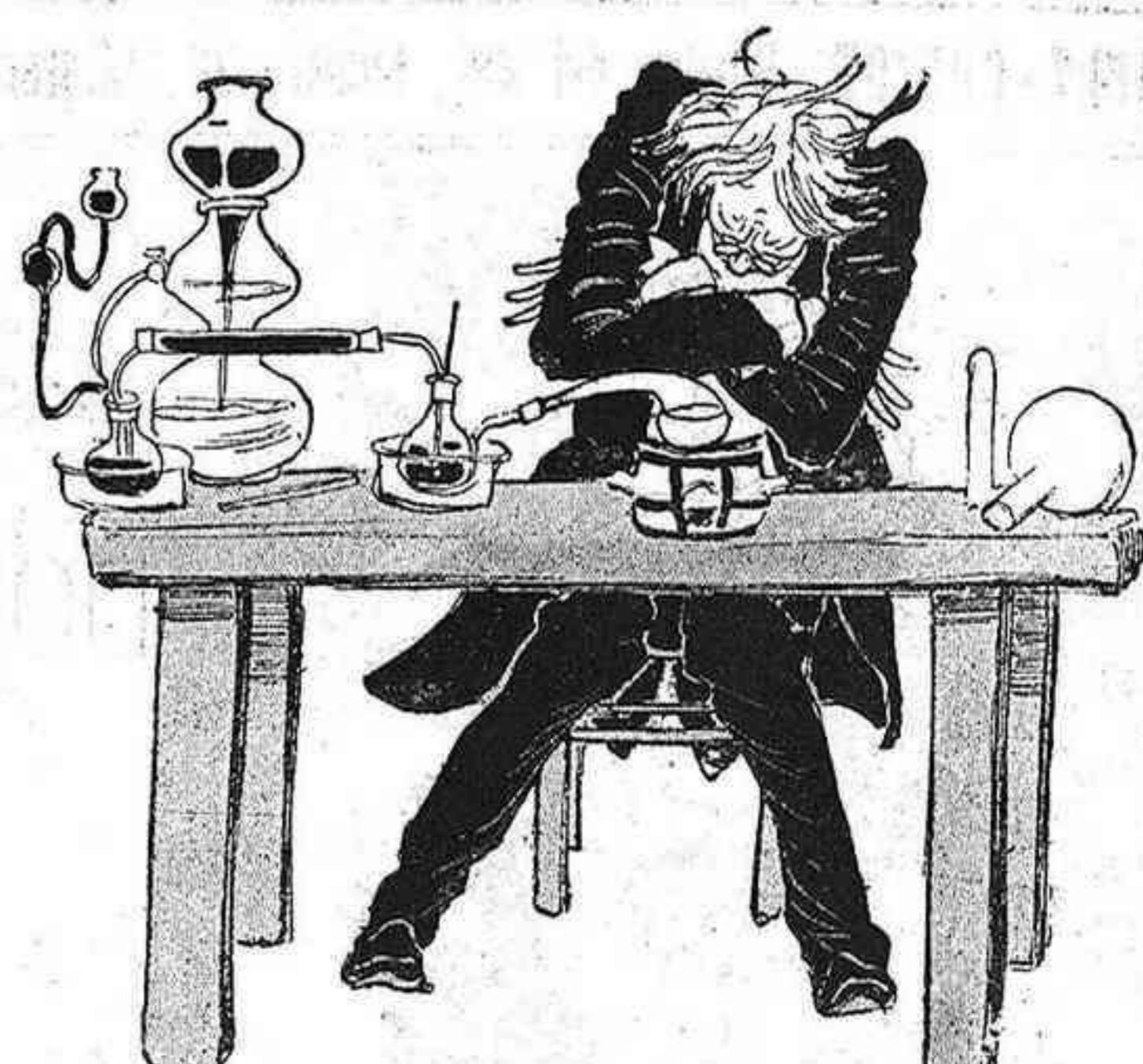
Recomaném als corresponsals que no hagin fet
encare el pedido no deixin de ferlo prompte.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó
bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No
responém d' extravíos, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

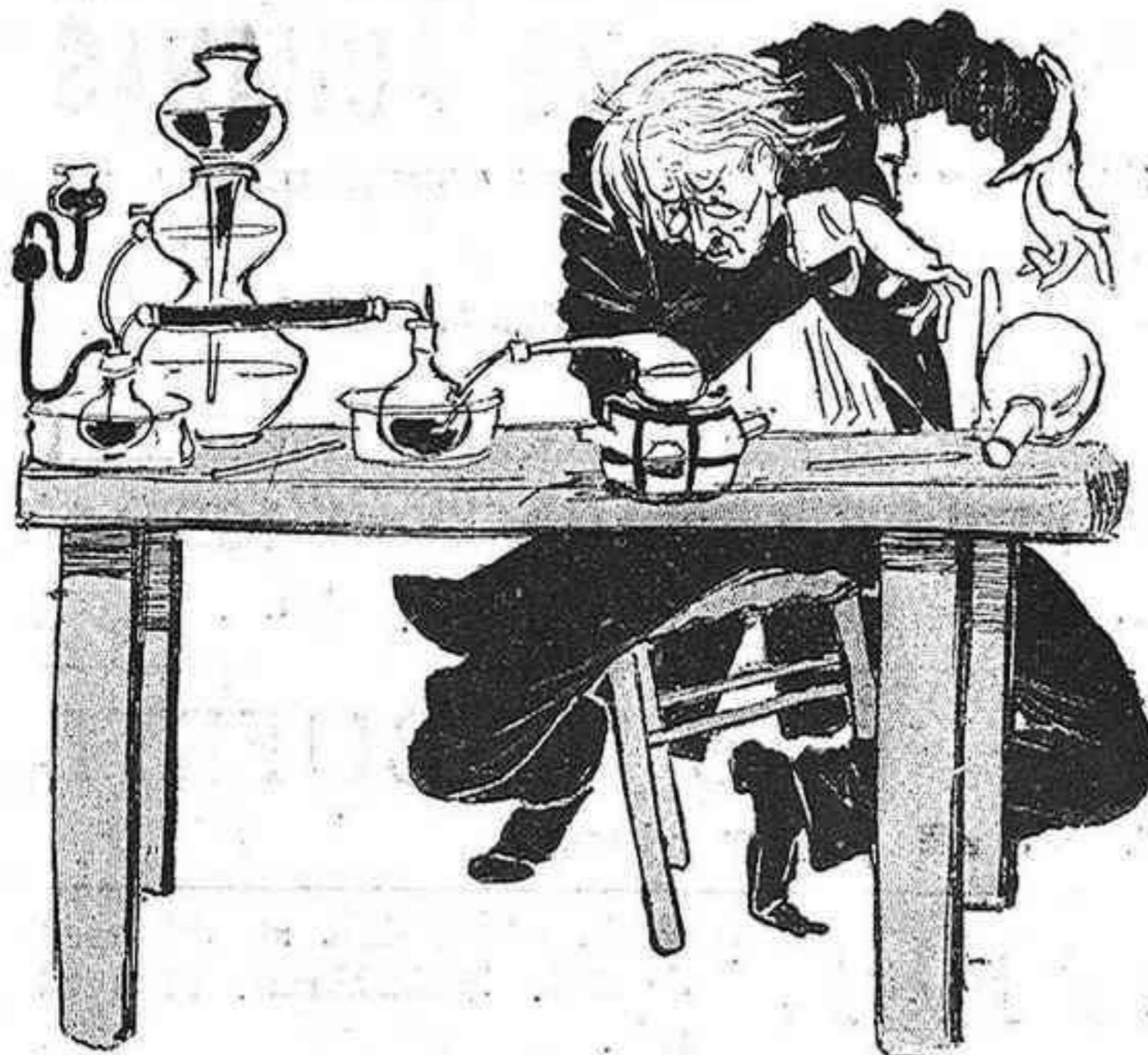
UN DESCUBRIMENT

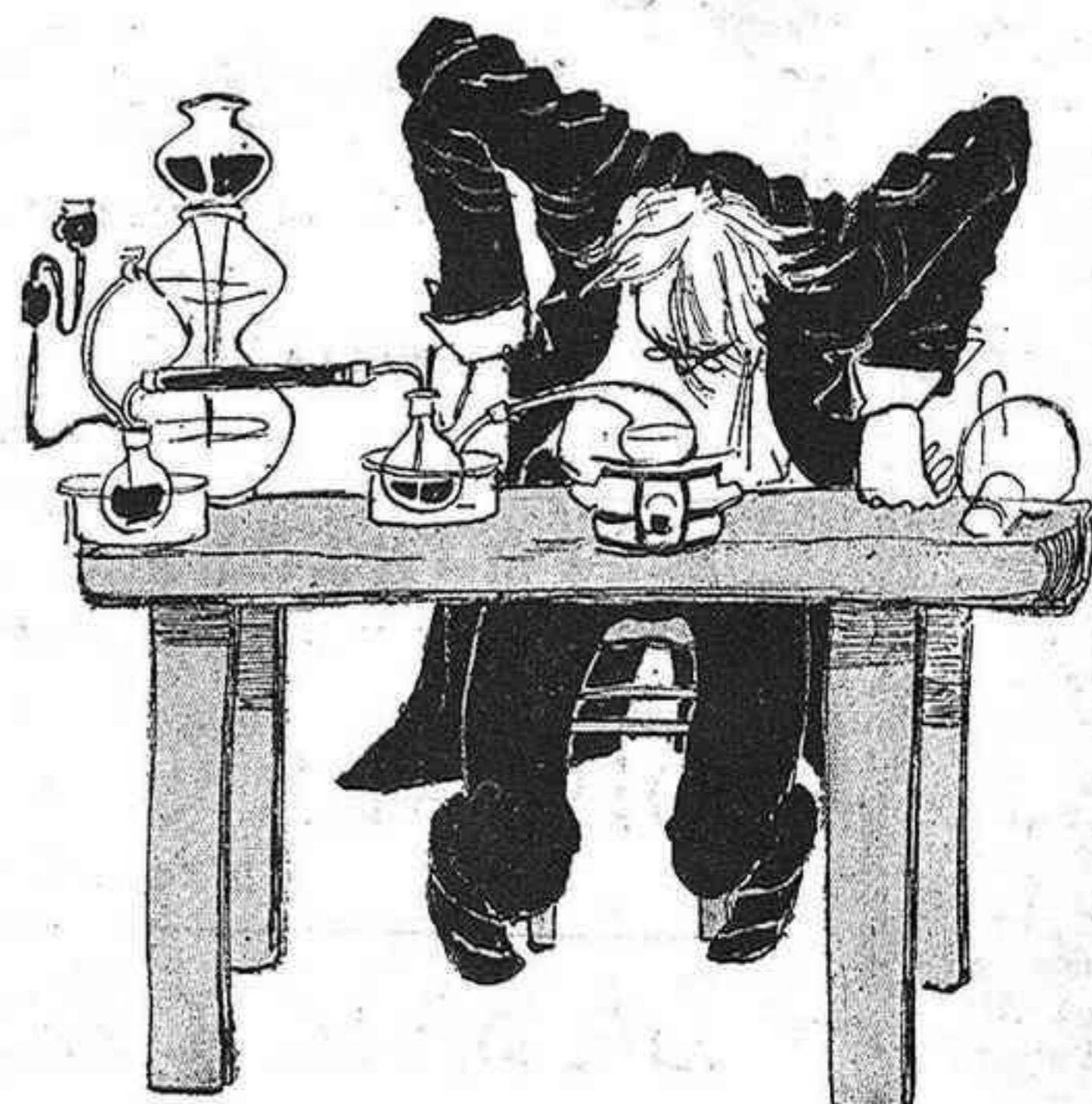
Dintre d' un minut sabré
si aixó 'm surt ó no 'm surt bé.

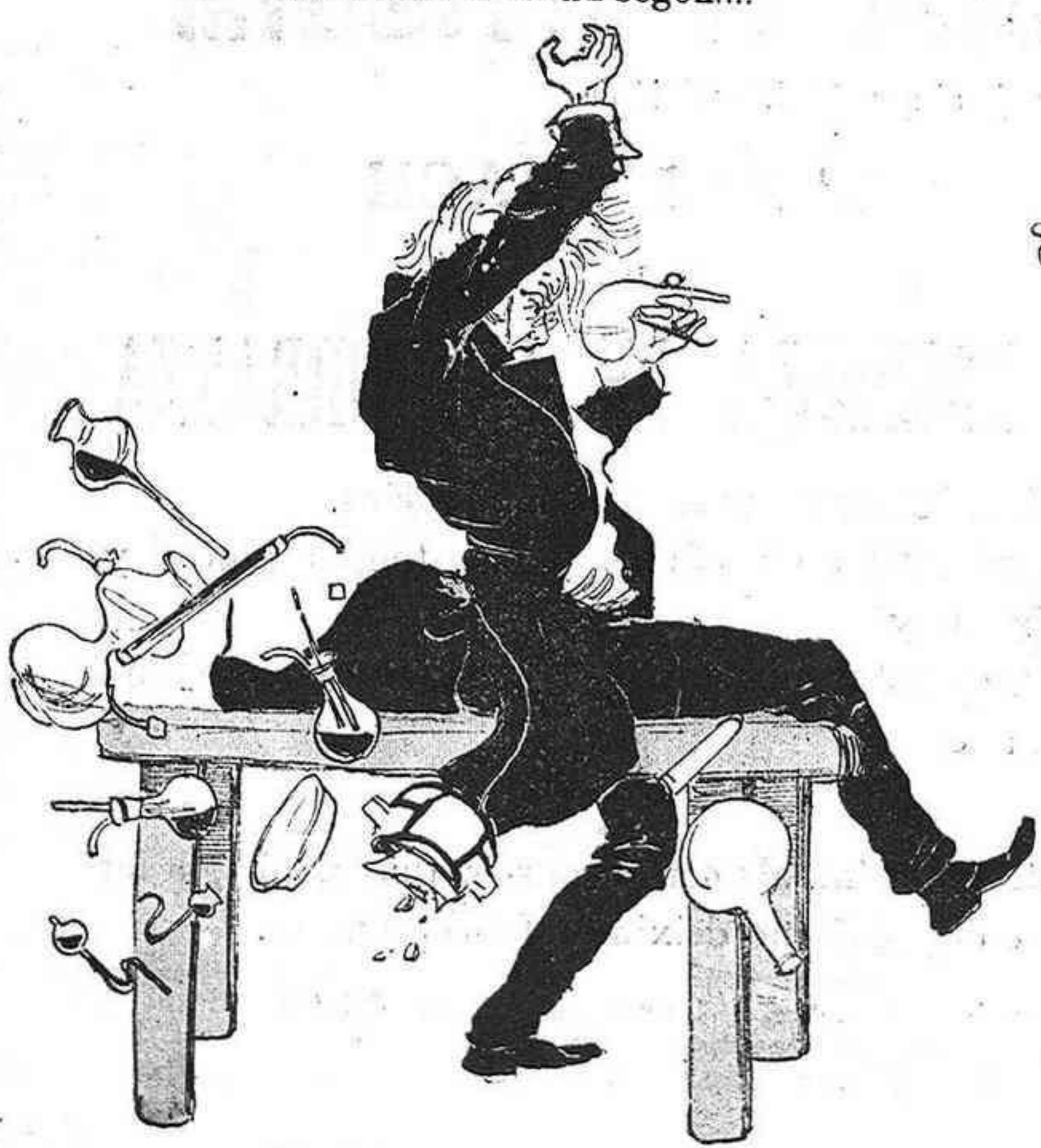
¡Apa, depressa, petita!...
¡Qué paciencia 's necessita!...

¡Au, ja hi som, vatúa 'l mon!
No més hi falta un segón...

¡Basta!... ¡'L moment ha arribat!
La ebullició ha terminat! ...

¡Gloria! ¡Aleluya! ¡Aixó es cert!
¡Ja está! ¡Ja está descubert!

¡A l' Academia!... ¡Demá
tota l' Europa ho sabrà!